

Dil ve Gerekliliđi

İlyas ÖZTÜRK (**)

GİRİŞ :

Her gün biraz daha gelişen ülkemizin bir çok çağdaş ihtiyaçları yanısıra, yabancı Dil'in yeri giderek büyümektedir. Ancak gereken önemin verilmediği ve gereken titizliğin gösterilmediği de bir gerçektir. Bundan dolayı bu konunun daha fazla beklemeye tahammülü olmadığını bilmeliyiz.

Çünkü :

Gelişmiş çağdaş ülkelerin Akademik insanı, birkaç dili iyi derecede okuyup yazabildiği halde; ülkemizde aynı durumda olan kişiler bir yabancı dili bile normal kavrayamadıkları bir gerçektir. Özel öğrenim görmüş veya Özel Liselerde okumuşlar tabiatıyla bunun dışındadırlar.

Cumhuriyet Türkiyesinde yaşayan her vatandaş, çağdaş gelişmiş ülkelerin seviyesine çıkmak istemektedir. Bu aşamada yabancı dilin rolü oldukça önemlidir. Şu halde yabancı Dil'in öğrenimine ve öğretimine gereken önemin verilmesi gerekmektedir. Böylece kalkınmada önemli bir Pay gerçekleştirilmiş olur. Bunun yanısıra öğretmen ve öğrencilere büyük gayret ve özel çabalar düşmektedir.

DİL VE TOPLUM

Dil dünya medeniyetinin haberleşme aracıdır. Günümüzde yaklaşık 5000 ayrı dilin konuşulduğu tesbit edilmiştir. Bu da insanların bir birleriyle anlaşmasının ilk anda zor olduğunu gösteriyorsa da, bir veya birkaç yabancı dil öğrenmekle milletler arasında «Anlaşma Köprüsü» kurulmuş olur. Ancak bu kadar dilin dışında ve içinde kullanılan idyomların sayısı ise tahmin edilemeyecek kadar fazla olacağı bir gerçektir.

Yabancı bir Dili bilmek veya ana diline tam anlamıyla vakıf olmak, kelimelerle oynanabildiği müddetçe mümkün olmaktadır. Genel anlam-

(*) Almanca Okutmanı Sakarya D.M.M. Akademisi.

da dili en iyi anlayabilen ve bilebilen Şairler ve Yazarlar oldukları için bu «Kelime oyunlarını» en iyi şekilde onlar yaparlar. Gerçek Yazar veya Şair toplumun sözcüleri durumundadırlar. Bir olayı, bir eşyayı anlatırken veya tasvir ederken dilin kurallarını ne kadar güzel kullanırlarsa, o kadar başarılı bir «Dil Sanatı» vermiş olurlar.

Örneğin bir Şair, bir çiçeği tasvir ederken, bazı duygusal kelime oyunlarına girer, semboller kullanma gereğini duyar. Ancak bilim adamı olarak bir Biolog'un aynı çiçek üzerinde söyleyeceği her şey de bilimsel bazı tanımlar, ifadeler olacaktır. Yani Biolog analiz, Şair de duygusal tasvir yapar. Bilim adamının yaptığı analiz, gerçek ölçülerini aşmadığı müddetçe faydalıdır, öğreticidir. Çünkü gerçek bir bütündür, ayrılamaz, bölünemez.

Kaldı ki, şiir bize, başlangıçta bazı belirsiz kelime oyunları ile gerçeği bir başka türlü görebilme ortamını hazırlar. Böylece de Edebiyatta bir «bütün» oluşur, başka bir deyişle Düz yazı ve Şiiri ile «Edebiyat» oluşur. Edebiyat, tümüyle yazılmış, söylenmiş sözler, kelimeler Dünyası, bir kağıt topluluğudur.

İşte insanla var olmuş olan bu Edebiyat içerisinde Dil bir araç. İnsanoğlu da, aracı durumunda olagelmıştır ve bu böyle devam edecektir. Bugünün insanı kendi içinde ve dışında olup bitenleri, teknik, kültürel ekonomik her şeyi öğrenme ve bilme çabasındadır. Bunun içindir ki, bir veya birkaç yabancı Dil bilme veya öğrenme zorunluğu doğmaktadır.

Kelimelerle anlaşmak, haberleşmek kabiliyeti, insanoğlu ile diğer yaratıklar arasındaki temel ayrılıktır. Dilsiz bir toplum asla düşünülemez. Çünkü birçok insani münasebetler, dilsel haberleşme ve anlaşma temeline dayanmaktadır. Dil, su, hava gibi insanoğlunun ortak malıdır. Gerekli görüldüğü zaman öğrenilmesine hiç bir şey mani olamayacağı gibi, bazı zorlamalar da yapılamaz. Hatta uygar ülkeler kendi dillerini öğretebilmek için başlı başına bir «Dil Öğretme Sanayisi» kurmuşlardır. Dil öğrenenler, daha çok günün teknolojisinden geri kalmış veya yarı gelişmiş tilke insanıdır. Sadece merak ve Hobby için dil öğrenenler de vardır.

Yabancı Dil öğrenme yolunda, günümüz Türkiye'si Genç Elemanlarına büyük görevler düşmektedir. Dışımızda her gün dahada gelişmekte ve değişmekte olan ilmi olayların ve Teknolojinin niteliklerini anlayabilmek için yabancı Dil öğrenme zorunluğu doğmaktadır. Dil, aynı dili konuşabilen kişi ve toplumlar arasında bir «haberleşme aracı» olduğu

için, değişik toplumlarla anlaşabilmek için bir veya bir kaç dili bilmek gereği ile karşı karşıya bulunmaktayız. Kaldı ki, dil ayrılıkları, aralarında bir dil birliği bulunmayan toplumlar için büyük ve aşılması güç engeller oluşturmaktadır.

Bu dil farklılıkları, bilhassa son asırda ortaya çıkmış ve giderek ciddi anlaşmazlıkları doğurmaktadırlar. Tecrübeler, dil anlaşmazlıklarının çözümünün, diğer sosyal anlaşmazlıklardan daha güç olduğunu göstermektedir.

Dil Zorunlulukları - gerek kendi dilini öğrenmek gerekse, başka bir dili öğrenmek - daha çok endüstrileşmemiş ülkelerde mesleksen nedenlerden dolayı kendini hissettirmektedir. Buna karşılık endüstrileşmiş Ülkelerde ise böyle dil problemleri fazla görülmemektedir. Çünkü onlar bu dil problemlerini önceden ve düzenli bir çalışmayla halletmişlerdir. Görülüyor ki yabancı dil öğrenimi bilhassa gelişmekte olan ülkelerde artmaktadır, hatta artmalıdır. Çağımızda Teknik, insanları birbirine yakınlaştırıyor, mesafe uzak olsa bile «komşulaştırıyor».

Görülüyor ki, dil zorlukları ve engelleri aşılmadıkça, çağdaş gelişmiş ülkelerin seviyesine yükselmek daha da zorlaşmaktadır. Bu durumda dil öğrenme durumunda olanlar bilhassa bu konuyla ilgilenenler genç Üniversite Mezunları ve öğrencilerdir. Gerek duyulan araç ve gereçler daha çok gelişmiş ülkeler dilinde basılmış ve açıklanmış olduğundan, yabancı bir dil öğrenme gereği ortaya çıkmaktadır. Bu arada dil öğreticilerine de oldukça yüklü görevler düşmektedir. Dil Öğrenme ve Öğretme Metotları her sahada olduğu gibi her geçen gün değişmekte ve yenilenmektedir. Bu yeniliklerden bigane olarak, iyi bir dil bilgisi verilemeyeceği bilinmelidir.

Böylece dil öğreticileri ve Öğrenciler, dil öğrenmede aktif bir rol alırken, buna karşılık kırsal yörelerdeki, işçiler, küçük zanaatkârlar dil ile fazla ilgileri olmaz. Bütün bunlardan başka, öğrenim ihracat, ithalat ve haberleşmelerdeki mesafeyi aşmak için, toplumumuzu çok dilli bir seviyeye götürmek gerçeği ile karşılaşmaktayız.

MESLEKTE YABANCI DİLİN ÖNEMİ

Nasıl ki okuma yazma bilmiyen kişi toplumunun dışına itilir, tek başına yaşamak zorunda kalırsa, kendisi için gerekli olan meslek sahibi ve bilhassa Yüksek öğrenim sahipleri, aynı şekilde meslek hayatının dışına itilmeye mahkumdurlar. Yazma ve Okuma normal bir kişi için nasıl gerekli ise, meslek sahipleri için yabancı Dil de o derece kaçınılmazdır.

Daha iyi bir toplumu kurmak, ve devam ettirebilmek için, kendilerine büyük görevler düşecek olan milletini ve görevini seven, yüksek öğrenim görmüş genç elemanlar ve halen öğrenim gören öğrenciler mutlaka bir veya daha fazla yabancı dil öğrenmeleri gereklidir. Aksi halde, her geçen gün değişen dünya teknolojisinin ve yenileşen bilmin dışında kalmaya mahkum olunabilirler. Bununla da kalmayarak meslek ve sahalarında anlamsız ve verimsiz bir zaman harcamış olurlar.

Mevcut imkânları ve zamanı değerlendirerek «yabancı Dil» ihtiyacını gidermeye çalışmalıdır. Nasıl ki bir toplumun ilerlemesi, bütün bireylerinin okuma yazma bilmelerini gerekli kılıyorsa, ülkemizin durumu da, yüksek öğrenim görmüşlerin, meslek sahiplerinin ve bilhassa öğrencilerin köklü yabancı dil öğrenimine gerek duyurmaktadır.

Böylece hem kendileri hem de ülke, gelişen memleketlerden ve teknolojiden «ayrı kalma» durumundan kurtulmuş olurlar.